

N:o 114.

Af Herr P. Nilsson i Espö: Angående beviljande af anslag till inlösen för statens räkning af Juveleraren C. Hammers samlingar af konst- och industriföremål.

Ett samhälles största rikedom ligger i dess bildning. Är den sann, så är den byggd på historiska grunder, i hvilket fall det vårdar sig om sina fäders minnen, emedan det är af deras erfarenheter efterkommande samlat den kedja af vetande vår tid kallar vetenskap, hvilken har utvecklats sig i flere grenar. De äldre vetenskapsmännen gynnade teorierna, men vår tid det praktiska, hvarföre man nu ej mera grundar historien allena på sagan eller det skrifna, utan anlitar lika tillförlitligt fornlemningen såsom stöd för hela vår kultur- eller odlingshistoria; och då Sverige hitintills har varit ett kapitalfattigt land, har det derföre ej kunnat egna sig åt denna vetenskapsgren, men då nu inträdt ett annat förhållande genom det stora öfverskott i statskassan, som gör att man nästan äflas om att använda millionerna, böra vi dock se till, att nationens upplysning tages i främsta rummet i betraktande, så att vi ej blifva de öfriga bildade nationerna underlägsna, synnerligen uti det kulturhistoriska, hvartill erfordras muséer, som visa hvarje tings uppkomst från sin första början intill närvarande tid, af hvarjehanda konstslöjd och hvad som tillhör seder och bruk. Och då vi ännu sakna ett sådant museum, har jag af fosterländskt intresse ansett mig böra fästa Riksdagens uppmärksamhet på att ställa en summa till Kongl. Maj:ts disposition för inlösande af Herr Ch. Hammers dyrbara samling, ej allena för de för vår kulturhistoria så viktiga fornsaker, som der förvaras, hvaraf jag blott vill anföra en stor del af landets skrämbetens handlingar, emblemer, jemte kyrkliga och minnen efter historiska personer; härtill kommer, att rörande försäljningen af samlingen är afslutadt kontrakt med Herr C. J. Bosdet,

hvilken har gifvit sitt samtycke till att i fall Riksdagen besluter sig till dess inlösande, så är han villig afstå köpet enligt medföljande afskrift.

Jag får på grund häraf föreslå,

att Riksdagen lemnade till Kongl. Maj:ts disposition en summa af 120,000 pund sterling till att inlösa Herr Ch. Hammers samlingar och att derefter göra ett urval af hvad som är behöfligt för ett nordiskt konstindustri- eller kulturhistoriskt museum; de öfriga föremålen kunde genom offentlig auktion försäljas, hvilket troligen skulle inbringa staten en anseelig summa.

Kataloger och öfriga upplysande handlingar skola framdeles till Stats-Utskottet blifva aflemnade vid frågans behandling derstädes.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1874.

Per Nilsson i Espö,
Malmöhus län.
